

Et lille, godt eksempel på medbestemmelse i hverdagen

Børnenes eget æstetiske hjørne

– Et eksempel fra Børnehuset Gnisten

Det æstetiske børnehjørne var helt nyt, da kompendiet blev lavet. Tanken var, at hér kunne børnene helt på egen hånd tegne, male og lave andre kreative aktiviteter, helt uden at de voksne kunne eller måtte blande sig.

I dag har vi mange af den slags hjørner. Og man kan sige, at arbejdet med børns medbestemmelse i en vis forstand kræver pædagogisk og fagligt mod. Pædagogen må tillade sig selv at slippe tøjlerne et øjeblik, træde et observerende skridt tilbage og lade børnene komme til orde og udtryk på egne præmisser.

Fra Kompendium Område Søborg, okt. 2022, Gladsaxe Kommune

”Vi ønsker at være en by, hvor børn og unge bliver hørt og har en tydelig stemme. Børn og unge skal være reelle medskabere af Gladsaxes udvikling.

Det er derfor vigtigt, at vi giver børn og unge deltagelsesmuligheder, som de oplever motiverende, og hvor de oplever sig reelt inddraget.

Opgaven er nu at integrere Børnevenlig By i det, vi allerede arbejder med.

Børnevenlig By skal tænkes ind i de sammenhænge, hvor det giver mening og kan blive reelt og konkret.”

Borgmester Trine Græse – Gladsaxe.dk 2021

Stemmeboks og valgurne

- en afstemning om ældstegruppens navn

Ældstegruppen stemmer om det stuenavn, de skal have, det sidste halve år inden de starter i skole. Alt foregår, som havde det været et folketingsvalg.

”Vi må ikke skubbe ved trappen,” siger Jonas. Klokkeren er 9 torsdag formiddag på en kold januardag i Børnehaven Emilie, ældstegruppen er lige blevet færdig med deres formiddagsmad og er på vej ned i kælderens. Alle er meget spændte. Det er i dag, ældstegruppen skal vælge deres nye navn til deres nyetablerede stue. Det er en dag, børnene har set frem til siden slutningen af sidste år. De ved, hvad der skal foregå, for de har set den forrige ældstegruppe gøre det samme. Nu er det dem. Det er dem, som selv skal vælge, hvad de vil hedde, helt indtil de skal stoppe i børnehaven og starte på skolen.

Børnehaven Emilie er en børnehave, som er normeret til ca. 75 børnehavebørn og er beliggende i den sydlige del af Hjørring i Nordjylland. Børnehaven ligger på samme matrikel som skole og hal og tæt ved skov. I vores styrkede pædagogiske læreplan står der at:

Vi tilrettelægger bl.a. vores pædagogiske læringsmiljø ud fra ”Handleplan for det professionelle samarbejde om overgangen i et barns liv 0-7 år i distrikt Bagterp”, som hvert år evalueres i samarbejde med de øvrige børnehaver i distriktet samt skole/SFO. Der skal være understøttende

led, der forbinder de to miljøer (børnehave og skole). Det enkelte barns erfaring skal kunne overføres og anvendes i det nye miljø. I Emilie samler vi de kommende skolebørn i en gruppe, på et tidspunkt i løbet af deres sidste halve år i børnehaven.

Med krydsede fingre

I børnehaven hænger pædagogmedhjælperen en postkasse op, som børnene har været med til at lave, den hænger i fællesrummet, hvor der på samme gulv til loft-opslagstavle er skrevet overskriften Ældstestuen. I postkassen kommer børnene løbende forslag i til, hvad de synes, at den stue, som de det næste halvår skal være på, skal hedde. Det er spændende at se om morgenen, når børnene kommer, hvem der har en seddel med til postkassen. For et par år siden var det Julie, der stolt – og dog lidt forlegent – fortæller pædagogen, at hun havde fået sin storesøster til at skrive sit forslag på sin seddel til postkassen. Pædagogen spørger, om hun vil komme den i nu, det vil hun gerne. ”Skal Laura gå med hen til postkassen?” Spørger pædagogen. Laura er Julies veninde. Julie nikker og pigerne trækker afsted hen til postkassen, hvor Julie kommer sit forslag i.

Af Kamini Nielsen,
faglig leder,
Børnehaven Emilie,
Hjørring.

Julie ranker ryggen og viser sin højre hånd med langemanden lagt over pegefingern med håb om, at hendes forslag bliver valgt, som det endelige navn. Laura spørger Julie, hvad hun vil have stuen til at hedde, hvortil Julie siger "Glimmerstuen", Lauras øjne lyser op over forslaget. Julie siger lidt forlegent og lavmælte til Laura: "ja, fordi Bastian fra MGP har en jakke med glimmer." Pigerne fniser, mens de går hen til de store polydron-byggeklodser. Laura siger på vej derover, at hendes forslag til stuenavnet er hemmeligt.

Et forslag pr. barn

I dagtilbudsloven §7 stk. 4 står der at "Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund."

I børnehaven Emilie giver den pædagog og pædagogmedhjælper som har ældstestuen et brev til forældrene i starten af januar, hvori den demokratiske proces omkring valg af gruppenavn beskrives. Brevet har nederst en klip af-seddel, hvor barnets forslag til gruppenavnet kan skrives på, med hjælp fra forældrene. Herefter har de 10-14 dage til at indgive deres forslag.

Demokratisnak til samlingen

Inden postkassen sættes op taler pædagogen og pædagogmedhjælperen til samlingerne med børnene om, hvad demokrati er. Er der fx fire som har stemt ved ét navn, er det det samme som, når der er fire, som har valgt at lege en bestemt leg og en, som vil lege en anden leg, så er det den leg, som de fire har valgt, der bliver leget - det er det, der hedder demokrati, og det er det, som er valgt. De voksne forklarer, at der til

selve valget er lavet en stemmeboks/kabine, hvor de skal afgive deres stemmer én efter én alene, men de kan godt få hjælp fra en voksen. Det er valgfrit, om man vil sige, hvad man har foreslået af navn og stemt på, som det også er, når forældre stemmer.

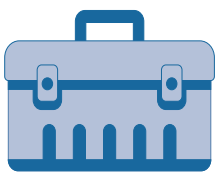
Glimmerstuen

Når alle har indgivet deres forslag, og vi har fået alle sedler op af postkassen, så laver pædagogmedhjælperen en stor stemmeseddel med alle forslagene på en lang rulle papir, hvor det enkelte navn med et passende billede af forslaget ved siden af kommer op på ældstestuens opslagstavle i fællesrummet. Stemmesedlen hænger oppe i ca. 10 dage, inden den bliver minimeret til et A4-papir, som udgør selve stemmesedlen. På selve valgdagen får børnene at vide, at de kun må sætte ét kryds ved det gruppenavn de ønsker. Ét år var der stemmelighed mellem to navne, hvilket resulterede i et omvalg med kun de to navne. Det år, hvor "Glimmerstuen" blev valgt, sagde en pige inden valgdagen, at hun havde regnet ud, at det ville blive det navn, da hun havde talt, at der var flest piger på stuen, så sandsynligheden var stor. En dreng sagde efter valget, at siden ældstestuen nu skulle hedde Glimmerstuen, så kom han aldrig i børnehaven igen. Det ville han ikke, når det var det navn. Han holdt dog kun én enkelt fridag.

Det højtidlige øjeblik

I kælderens har alle børnene indfundet sig og sidder nu i den vanlige rundkreds, som de ellers gør til samlingerne dernede, dog er denne samling helt anderledes, for når de i dag går op fra kælderens, ja, så er det med et stuenavn. Efter at alle børnene har været inde bag gardinet i stemmeboksen og afgivet deres stemmer, kommer de deres stemmeseddel i en lukket valgurne. Den store valgseddel er blevet flyttet

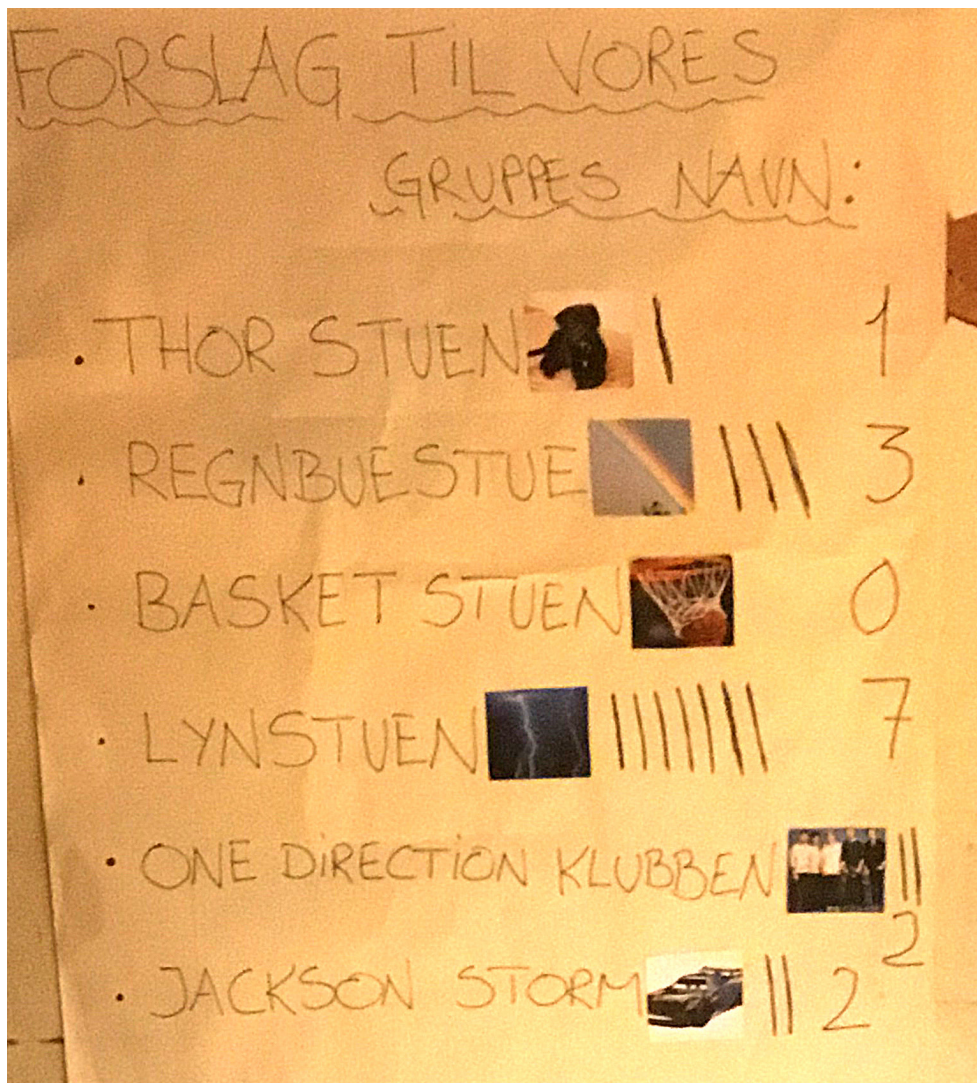
Værktøjskassen

Korte spørgsmål til refleksion:

1. Hvilke traditioner har I i ældstegruppen?
2. Hvor har I demokratisnakke?
3. Hvilke demokratiprocesser prøver børnene af hos jer?

Navneforslagene med de afgivne stemmer. Det år blev gruppenavnet Lynstuen.

Kamini Nielsen
Faglig leder
Børnehaven Emilie
- Hjørring
Fuglsigvej 21, 9800
Hjørring
7233 4571 /
41936079
kamini.nielsen@hjo-
erring.dk

fra fællesrummet og ned i kælderen. Når det sidste kryds er sat, åbnes valgurnen i et rum, som er lige ved at sprænges af spænding. Pædagogmedhjælperen læser stemmesedlerne op én efter én, hvorefter pædagogen sætter en streg på den store stemmeseddel ved det navn, som læses op. Der er stor spænding og jubel undervejs. Til sidst udløses spændingen, og nogle råber af glæde, andre af ærgrelse. Heldigvis har skuffelsen hurtigt lagt sig hos de børn, som oplevede den følelse. Vi bruger dog tiden efter på at italesæt-

te processen og ærgrelsen sammen med børnene. I årenes løb har stuen heddet alt fra Pikachu, Jurassic Park, Kattestuen og til Glimmerstuen. Når navnet er valgt, er det med at lægge hovederne i blød og finde ideer til, hvordan vi efterfølgende kan arbejde med navnet. Børnene kommer som oftest med mange spor, vi kan følge.

Således har vi i Børnehaven Emilie arbejdet med demokrati og medbestemmelse i valg af stuenavn. Processen er i tråd med vores måde ellers at arbejde på, nemlig ved at følge børnenes spor.